

Кузьмін Є. О.,
здобувач вищої освіти
Чорноморського національного університету імені Петра Могили,
м. Миколаїв, Україна
Науковий керівник: Черненко К. П.,
канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів і кредиту
Чорноморського національного університету імені Петра Могили
м. Миколаїв, Україна

АНАЛІЗ: КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА

Основними причинами фінансового аналізу звітності підприємства є: дослідження фінансової стану для подальшого внутрішнього управління, визначення кредитоспроможності при клопотанні фірми про позику від банківської установи (банківський кредит) чи контрагента (комерційний кредит), а також аналізування інвестиційної привабливості підприємства у випадку потреби залучення додаткових коштів потенційних інвесторів у операційний процес організації.

Аналіз фінансової звітності будь-якого підприємства є важливою складовою його діяльності, хоча при розгляданні українського бізнес-середовища доцільно було б зосереджувати увагу на двох аспектах причинності аналізування: фінансовий стан для внутрішнього користувача та кредитоспроможність для зовнішніх (банки та партнери) [1]. Подібне нівелювання при дослідженні складовою аналізу підприємства як інвестиційного об'єкту є наслідком недорозвиненості (точніше практичного не існування) фондового ринку, на якому б оберталися акції публічних акціонерних товариств.

Українські підприємства досі потребують проведення якісного дослідження фінансової звітності для визначення наявних тенденцій господарсько-фінансового стану та відповідного прогнозування діяльності компанії на наступні операційні періоди. Саме під час розвитку ринкової економіки та загострення конкуренції на національних ринках збуту виникає потреба в обґрунтуванні доцільності та дієвості управлінських рішень підприємства як на мікро-, так і на мезорівнях.

Управлінські рішення більшою мірою залежать від результатів діяльності минулих років, хоча й мають на меті створення бюджетів (як операційних, так і фінансових) для формування бізнес-планів підприємства на коротко- та середньострокову перспективи. Формулювання бюджетів є не тільки необхідністю для будь-якої організації, але і ще одним джерелом інформації при прийнятті рішень про кредитування фірми чи вкладення у неї інвестицій зовнішніми діями [2].

Отже, при дослідженні важливості фінансового планування були визначені наступні переваги його проведення підприємством: розуміння

внутрішніми користувачами фінансового стану підприємства, планування інвестиційних вкладень (як підприємства у власні проекти, так і отримання коштів із зовнішніх джерел) та контроль за фінансами.

Остання перевага фінансового планування полягає в тому, що підприємство може точніше визначати витрати та доходи майбутніх періодів; а значить і створювати бізнес-плани на основі збільшення виробництва тих сегментів продукції, які мають найвищу маржу. Однак проведення планування господарсько-фінансової діяльності підприємства має і певні недоліки, бо, наприклад існують певні обмеження при дослідженні сценаріїв операційних та фінансових бюджетів на наступні роки.

Формування планів може не враховувати поза фінансові показники діяльності підприємства, а звідси та ігнорувати потреби клієнтів та контрагентів при фінансовому плануванні. Також фінансові аналітики повинні враховувати різноманітні фактори діяльності при створенні сценаріїв розвитку компанії у наступні роки, але дослідження всіх чинників впливу на діяльність підприємства ніколи не є і не буде можливим.

Потреба у конкретності щодо фінансового планування створила серед фінансових аналітиків необхідність створення діапазону можливостей господарсько-фінансової діяльності у майбутніх періодах. А проте при дослідженні всіх можливих чинників впливу на операційно-фінансові процеси компанії, складання фінансових звітів згідно з НП(С)БО (тобто звіти про: фінансовий стан, фінансові результати та рух грошових коштів) є практично неможливим [3].

Подібне є наслідком низької спроможності проаналізувати тимчасовість певних витрат і доходів, а також надходжень і витрачань для подальшого визначення тенденцій відповідних статей у наступних операційних періодах; тому аналітики при фінансовому плануванні й відповідному складанні планових звітів, вказують тільки ті статті фінансової звітності, які можливо спрогнозувати за допомогою фінансово-операційних бюджетів.

Також доцільним для усвідомлення фінансового стану компанії є прогнозування потреб у доходах та витратах у наступних операційних періодах та аналіз конкурентного середовища у галузі діяльності організації; що означає створення при фінансовому прогнозуванні не тільки звітів з річної (проміжної) інформації підприємства, але й формування попереднього звіту про управління на основі отриманих в процесі фінансового планування даних (актуальність подібного є у товариств, які повинні звітуватися перед власними акціонерами).

Список використаних джерел:

1. Андрусь О. І. Аналіз цілей, завдань, принципів та методів фінансового планування як інструменту управління результатами діяльності. Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». № 4. 2014. URL:<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2963> (дата звернення 11.03.2024).
2. Алфьорова І. Дослідження економічної сутності бюджетування та фінансового планування. Схід. 2010. № 3 (103). С. 3-7.
3. Кузьмін О. Є. Бюджетування на підприємстві: навч. посіб. К.: Кондор. 2008. 312 с.